Sygnatura akt XVIII C 2671/15

(...), dnia 28 września 2015 r.

Wzmianka w trybie art. 157 § 2 k.p.c. zastępująca protokół rozprawy

Podczas rozprawy nie stawił się nikt w imieniu strony powodowej, należycie powiadomionej o terminie posiedzenia. Pozwany nie stawił się, mimo należytego powiadomienia o terminie posiedzenia, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności i nie składał wyjaśnień. Po zamknięciu rozprawy Przewodniczący ogłosił wyrok zaoczny przez odczytanie sentencji i wskazanie ustnie zasadniczych motywów rozstrzygnięcia.

Protokolant Przewodniczący

....

(podpis)(podpis)

WYROK ZAOCZNY
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 28 września 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Krzysztof Kurosz

Protokolant:sekr. sąd. Magdalena Skonieczka

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2015 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K.

przeciwko K. K.

- o zapłatę 4764,63 zł

1. zasądza od K. K. na rzecz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. kwotę 3.755,18 zł (trzech tysięcy siedmiuset pięćdziesięciu pięciu złotych i osiemnastu groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 lutego 2015 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 559,26 zł (pięciuset pięćdziesięciu dziewięciu złotych i dwudziestu sześciu groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

3. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku doręczyć pełnomocnikowi powoda a z pouczeniem pozwanej/emu.

XVIII C 2671/15

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 16 lutego 2015 r. powód H. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od pozwanej K. K. kwoty 4.764,63 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz żądaniem zwrotu kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa

procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzona kwota wynika z umowy kredytu zawartej przez pozwaną z (...) Bank S.A. (poprzednikiem prawnym (...) Bank S.A.). Powód nabył wierzytelność w drodze cesji od pierwotnego wierzyciela.

/pozew k.3 -4 /

Pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie. Wydano wyrok zaoczny.

Sąd Rejonowy ustalił co następuje:

W dniu 14 listopada 2012 roku pozwana – jako konsument – zawarła z (...) Bank S.A. umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego, płatnego w terminie określonym w harmonogramie. Kwota na jaką opiewała umowa wynosiła 2.102,31 zł. Kredyt był oprocentowany a z jego zawarciem wiązał się obowiązek zapłaty prowizji w wysokości 105,11 zł oraz kosztów ubezpieczenia w wysokości 197,20 zł.

Umowa przewidywała w § 12 obowiązek zwrotu kosztów procesu oraz kosztów postępowania egzekucyjnego w rozumieniu przepisów k.p.c.

Niezależnie od tego umowa przewidywała w § 8 ust. 1 opłatę w wysokości 50 zł za wysłanie monitu oraz opłatę w wysokości 50 zł za wysłanie wezwania do zapłaty.

/umowa k. 7 – 11/

Pozwana nie spłaciła całości pożyczki. Do spłaty pozostała jej kwota 1.884,76 zł tytułem zaległego kapitału i 1.870,42 zł tytułem odsetek naliczonych do dnia sporządzenia pozwu.

/ Bezsporne oraz twierdzenie pozwu – k. 4/

Powód oraz (...) Bank S.A. zawarli umowę przelewu wierzytelności przysługujących cedentowi względem jego kredytobiorcy.

Dowód: umowa cesji k. 35

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne. Powód w pozwie jednoznacznie sprecyzował, iż pozwana nie spłaciła kredytu w całości i do zapłaty pozostała jej kwota 1884,76 zł tytułem zaległego kapitału oraz 1.870,42 zł tytułem zaległych odsetek. Ta część kwoty dochodzonej pozwem została uwzględniona jako niesporna.

Nadto powód domagał się zapłaty kwoty 1009,45 zł tytułem opłat windykacyjnych (kosztów wezwań i upomnień). Ta część żądania w sposób oczywisty była niezasadna.

Powód dochodzi roszczenia jako nabywca wierzytelności. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (art. 509 § 1 k.c.). Poprzedni wierzyciel zawarł umowę z pozwaną w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, jako przedsiębiorca (art. 43^1 k.c.) natomiast pozwana jako osoba fizyczna - konsument (art. 22^1 k.c.).

W niniejszej sprawie cesjonariusz i pozwana zawarli umowę kredytu w formie pisemnej.

Pomimo podstaw do wydania wyroku zaocznego, Sąd nie uwzględnił w całości powództwa. To na stronie powodowej spoczywa ciężar dostarczenia sądowi materiału dowodowego, na podstawie którego mógłby on przekonać się o prawdziwości faktów uzasadniających żądanie, czyli na wykazaniu słuszności żądania (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2000r.III CKN 17/00).

Powód przedstawił zaś taki materiał dowodowy , który pozostawał w częściowej sprzeczności z twierdzeniami pozwu. Już na etapie przygotowywania rozprawy Sąd wezwał pełnomocnika do podniesienia wszelkich twierdzeń faktycznych, zarzutów i wniosków dowodowych. Zarządzenie tej treści miało związek z niejasnymi twierdzeniami pozwu w zakresie opłat windykacyjnych, pozostającymi w sprzeczności z treścią załączonej umowy.

Otóż wątpliwości wynikają nie tylko z analizy prawna materialnego (kwestii obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych poprzez wprowadzenie wysokich opłat windykacyjnych i jednoczesnego nie udokumentowania ich poniesienia) ale i z faktu, iż opłaty windykacyjne miały być naliczane w wysokości 50 zł za określone czynności a powód dochodził z tego tytułu zapłaty kwoty 1009,45 zł. Z matematycznego (obiektywnego punktu widzenia) nie jest możliwe stworzenie działania matematycznego polegającego na iloczynie kwoty 50 zł oraz innej liczby naturalnej, które prowadzi do uzyskania liczby niepełnej.

Jak już zostało wskazane, pełnomocnik powoda był wzywany do podniesienia wszelkich twierdzeń faktycznych – lecz kwestii tej nie wyjaśnił.

Żądanie opisane przez powoda było zatem jedynie w części adekwatne do załączonych przez powoda dokumentów i to właśnie było przyczyną wydania wyroku zaocznego w części oddalającego powództwo. Wprawdzie, jak podkreśla się w niektórych judykatach, twierdzenia pozwu, stanowiące podstawę wydania wyroku zaocznego „mają pełne prawo być gołosłowne" (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 13 lutego 2015 r. w sprawie III Ca 1790/14), tym niemniej brak dowodów to zupełnie inna sytuacja, niż ta w której powód powołuje się na dowody, których lektura, łącznie z lekturą pozwu, wywołuje pewien dysonans poznawczy. Kwota dochodzona pozwem (biorąc również pod uwagę jego uzasadnienie) jest odmienna od kwot wynikających z dokumentów – w zakresie kwot dochodzonych z tytułu opłat windykacyjnych.

Jako niesporne – niezaprzeczone przez pozwaną, Sąd przyjął twierdzenie zawarte w pozwie, iż pozwana zalega ze spłatą 1.884,76 zł kapitału i 1.870,42 zł tytułem odsetek – kwoty te zostały uwzględnione.

Odrębnego omówienia wymagają koszty dochodzenia należności. Po pierwsze, należy zwrócić uwagę na podkreśloną wcześniej matematyczną sprzeczność (1009,45 zł - a wielokrotność kwoty 50 zł – co wskazuje na sprzeczność żądania w tym zakresie z treścią umowy). Po drugie klauzula z umowy jest nieważna w związku z treścią art. 58 § 1 k.c. jako zmierzająca do obejścia ustawy. Opłaty windykacyjne były zastrzeżone w wysokości 50 zł za czynność w postaci monitu i czynność w postaci wezwania.

Już samo to w sobie wskazuje na swoistą pozorność tych opłat, zmierzającą do ukrycia w istocie zwiększonego oprocentowania kredytu. Nie ma żadnego racjonalnego powodu dla odróżnienia „monitu" od „wezwania". Monit to „urzędowe, zwykłe pisemne przypomnienie o konieczności wywiązania się z zaległych zobowiązań" (red. E. Sobol, Nowy słownik języka polskiego, Warszawa 2003, str. 471). Z punktu widzenia języka, monit to po prostu wezwanie. Być może monit i wezwanie dla kredytodawcy miały w subiektywnym odczuciu twórcy wzoru umowy oznaczać coś innego. To jednak bez znaczenia w świetle art. 385 § 2 zd. 2 k.c. i wynikającego z niego nakazu wykładni prokonsumenckiej. Skoro na gruncie języka polskiego monit i wezwanie to właściwie to samo, przedsiębiorca (bank) oraz powód nie wykazali odmienności znaczeń, to należy przyjąć, w połączeniu z treścią art. 385 § 2 k.c., iż w umowie zastrzeżono podwójne opłaty za to samo. Niejednoznaczność ogólnego wzorca umowy, będąca wynikiem posłużenia się różnymi terminami, lecz o takim samym zakresie desygnatów, dla uzasadnienia szeregu dodatkowych opłat, bez precyzyjnego wyjaśnienia ewentualnych różnic między nimi, nie może być w związku z art. 385 § 2 zd. 2 k.c. zarachowana na niekorzyść konsumenta.

Dokonując analizy treści umowy, Sąd doszedł do wniosku, że kredytodawca stosuje zabieg wprowadzania dodatkowych opłat i prowizji, pomimo, że formalnie ogranicza wysokość odsetek kapitałowych do poziomu zgodnego z treścią art. 359 § 2^1 k.c. Kredytodawca podjął próbę obejścia ww. przepisu poprzez zastosowanie zawyżonych opłat, co znajduje odzwierciedlenie w znacznie przekraczającej racjonalne koszty opłatach po 50 zł za nadesłanie jednego listu. Mając na względzie, że w niniejszym przypadku mamy do czynienia z obrotem konsumenckim, taki zabieg prowadzi

do naruszenia interesów konsumenta. Zastrzeżenie takich opłat, zmierzające do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych jest niedopuszczalne (art. 359 § 2^1 k.c.), a zatem jako sprzeczne z ustawą – nieważne (art. 58 § 1 k.c.). Są to normalne koszty prowadzenia przedsiębiorstwa w zakresie usług rynku finansowego i jako takie muszą być brane pod uwagę przez przedsiębiorców w ogólnym rachunku ekonomicznym. W wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 kwietnia 2013 r. (VI ACa 1526/12, LEX nr 1331152) podkreślono, iż dopuszczalne są w umowach z konsumentami opłaty windykacyjne, byleby nie były wygórowane i muszą być adekwatne do rzeczywistych zdarzeń. Dodać należy, iż dodatkowo zastrzeganie tak wysokich opłat pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.). Jeśli już nawet dopuścić opłaty za tego typu czynności, to nie po to by stanowiły one źródło dodatkowego zarobku kredytodawcy.

Po trzecie – zestawienie okoliczności numer dwa (pozorna odmienność monitu i wezwania) w zestawieniu z jakimkolwiek brakiem udokumentowania liczby wezwań i monitów – prowadzą do wniosku, iż to właśnie brak adekwatności wysokości wezwań do rzeczywistego stanu rzeczy oraz zwielokrotnianie kosztów tej samej czynności – jest przykładem obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Opłaty te były pozorne.

Oznacza to, iż płaszczyzną rozstrzygnięcia zasadności żądania opłat windykacyjnych, nie były przepisy o niedozwolonych klauzulach umownych, lecz właśnie art. 58 § 1 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. bowiem strona powodowa wygrała proces jedynie w części tj. w 26 %. Koszty poniesione przez powoda to kwota 30 zł z tytułu opłaty od pozwu oraz koszt działania pełnomocnika w kwocie 180 zł + 17 zł. Ponieważ powodowi należał się zwrot poniesionych kosztów postępowania częściowo na jego rzecz podlegała zasądzeniu kwota 59,02 zł.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.